

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Temmuz - 2017

Hazırlayan: Sezin Ulusoy

İÇİNDEKİLER

1.	TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.1.	TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	1
1.1.2.	TÜRKİYE'YE GELEN YURT DIŞINDA İKAMET EDEN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	4
1.2.	DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	5
1.2.1.	İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	5
1.2.2.	ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	7
1.2.3.	MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	8
1.2.4.	İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	10
2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	14
2.1.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA.....	14
2.1.1.	TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL ve OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	17
2.2.	TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	19

1. TÜRKİYE'YE VE DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2017 yılının ilk 6 ayında ülkemize gelen ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %10,01 değerinde bir artış ile 14.673.920 olmuştur.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				% DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017(*)	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	1.426.149	1.594.400	1.521.249	1.384.622	11,80	-4,59	-8,98
ŞUBAT	1.708.255	1.751.380	1.631.277	1.494.891	2,52	-6,86	-8,36
MART	2.197.885	2.269.962	2.034.471	1.944.942	3,28	-10,37	-4,40
NİSAN	3.010.627	2.768.482	2.219.619	2.498.489	-8,04	-19,83	12,56
MAYIS	4.330.933	4.187.786	3.029.374	3.388.560	-3,31	-27,66	11,86
HAZİRAN	4.794.562	4.482.621	2.902.139	3.962.416	-6,51	-35,26	36,53
TEMMUZ	5.829.607	6.131.213	4.211.530		5,17	-31,31	
AĞUSTOS	5.816.977	5.656.083	3.709.503		-2,77	-34,42	
EYLÜL	4.773.251	4.708.032	3.412.154		-1,37	-27,52	
EKİM	3.821.286	3.688.684	2.853.430		-3,47	-22,64	
KASIM	2.025.739	2.055.549	1.699.949		1,47	-17,30	
ARALIK	1.891.975	1.819.877	1.681.985		-3,81	-7,58	
TOPLAM	41.627.246	41.114.069	30.906.680		-1,23	-24,83	
6 AY TOP.	17.468.411	17.054.631	13.338.129	14.673.920	-2,37	-21,79	10,01

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2017-Haziran Bülteni / (*) TÜİK tarafından çeyrek dönemlerin sonunda açıklanmaktadır.

1.1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2017 yılı Temmuz ayında ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı geçen yılın aynı ayına göre %46,36 oranında bir artış göstererek 5 075 961 olmuştur. Temmuz ayında ülkemize gelen 5 075 961 yabancı ziyaretçinin 46 483 (% 0,92) günübirlikçidir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				% DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	1.146.815	1 250 941	1 170 333	1 055 474	9,08	-6,44	-9,81
ŞUBAT	1.352.184	1 383 343	1 240 633	1 159 833	2,3	-10,32	-6,51
MART	1.851.980	1 895 940	1 652 511	1 587 007	2,37	-12,84	-3,96
NİSAN	2.652.071	2 437 263	1 753 045	2 070 322	-8,1	-28,07	18,10
MAYIS	3.900.096	3 804 158	2 485 411	2 889 873	-2,46	-34,67	16,27
HAZİRAN	4.335.075	4 123 109	2 438 293	3.486.940	-4,89	-40,86	43,01
TEMMUZ	5.214.519	5 480 502	3 468 202	5 075 961	5,1	-36,72	46,36
AĞUSTOS	5.283.333	5 130 967	3 183 003		-2,88	-37,96	
EYLÜL	4.352.429	4 251 870	2 855 397		-2,31	-32,84	
EKİM	3.439.554	3 301 194	2 449 948		-4,02	-25,79	
KASIM	1.729.803	1 720 554	1 353 280		-0,53	-21,35	
ARALIK	1.580.041	1 464 791	1 302 157		-7,29	-11,1	
TOPLAM	36.837.900	36 244 632	25 352 213		-1,61	-30,05	
7 AYLIK TOP		20 375 256	14 208 428	17 325 410	-0,004	-30,27	21,94

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2017-Temmuz Bülteni

2017 yılı Ocak-Temmuz döneminde ülkemizi ziyaret eden yabancı sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %21,94 artış göstererek 17 325 410 olmuştur. 2017 yılı Ocak-Temmuz döneminde Ülkemize gelen 17 325 410 yabancı ziyaretçinin 188 374 (% 1,09) günübirlikçidir.

Ocak-Temmuz döneminde ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

- 1-İstanbul %32,96 (5 709 917)
- 2-Antalya %29,18 (5 056 198)
- 3-Edirne %10,39 (1 800 517)
- 4-Artvin %8,35 (1 445 869)
- 5-Muğla %6,07 (1 052 043)

Tablo 3'e göre, 2017 yılı Ocak-Temmuz ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ilk beş ülke sırasıyla; Rusya Federasyonu, Almanya, Gürcistan, İran ve Bulgaristan'dır. Avrupa'dan gelen ziyaretçi sayısında geçen yıla göre %7,26'lık azalış olmuştur. Rusya Federasyonu'ndan gelen ziyaretçi sayısında %991,30 oranında artış gözlenmektedir.

Tablo 3. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Ocak-Temmuz)

MİLLİYET	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI	
	2015	2016	2017*	2016/2015	2017/2016
Cezayir	81 976	89 679	106 060	9,40	18,27
Fas	53 993	47 704	54 589	-11,65	14,43
Güney Afrika Cumhuriyeti	28 009	17 511	18 085	-37,48	3,28
Libya	157 946	39 347	47 532	-75,09	20,80
Mısır	54 621	54 788	53 466	0,31	-2,41
Sudan	6 562	6 106	6 377	-6,95	4,44
Tunus	57 516	58 062	59 374	0,95	2,26
DIĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	56 121	51 272	54 737	-8,64	6,76
TOPLAM AFRİKA	496 744	364 469	400 220	-26,63	9,81
Arjantin	43 171	41 286	25 921	-4,37	-37,22
Brezilya	53 162	24 333	24 566	-54,23	0,96
Kolombiya	16 603	11 299	12 949	-31,95	14,60
Şili	14 547	7 224	4 759	-50,34	-34,12
Venezuela	3 682	2 590	3 359	-29,66	29,69
DIĞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	12 833	8 239	7 934	-35,80	-3,70
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	143 998	94 971	79 488	-34,05	-16,30
TOPLAM KUZEY AMERİKA	9 823	8 012	8 241	-18,44	2,86
TOPLAM ORTA AMERİKA	5 940	3 996	4 274	-32,73	6,96
TOPLAM AMERİKA	159 761	106 979	92 003	-33,04	-14,00
Bahreyn	16 203	21 986	31 941	35,69	45,28
Birleşik Arap Emirlikleri	29 066	20 993	26 478	-27,77	26,13
Irak	544 883	195 186	455 126	-64,18	133,18
İsrail	104 126	137 809	188 151	32,35	36,53
Katar	20 879	18 193	23 685	-12,86	30,19
Kuveyt	97 046	91 998	140 338	-5,20	52,54
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	134 609	127 841	136 313	-5,03	6,63
Lübnan	92 307	94 407	108 722	2,28	15,16
Suudi Arabistan	267 332	248 875	340 870	-6,90	36,96
Ürdün	79 426	94 999	135 403	19,61	42,53
Yemen	12 962	11 961	14 870	-7,72	24,32

Diğ. Bati Asya Ülkeleri	441 124	177 021	220 297	-59,87	24,45
TOPLAM Bati Asya	1 839 963	1 241 269	1 822 194	-32,54	46,80
Bangladeş	7 076	5 797	5 576	-18,08	-3,81
Çin Halk Cumhuriyeti	184 900	98 106	119 207	-46,94	21,51
Endonezya	35 191	28 063	49 859	-20,26	77,67
Filipinler	45 373	33 379	33 411	-26,43	0,10
Hindistan	75 844	52 356	42 608	-30,97	-18,62
İran	1 020 115	993 905	1 260 431	-2,57	26,82
Malezya	40 174	29 720	26 725	-26,02	-10,08
Pakistan	31 044	30 080	36 599	-3,11	21,67
Singapur	14 241	9 567	7 295	-32,82	-23,75
Tayland	15 714	7 066	13 167	-55,03	86,34
Diğ. Güney Asya Ülkeleri	64 814	74 407	73 034	14,80	-1,85
TOPLAM Güney Asya	1 534 486	1 362 446	1 667 912	-11,21	22,42
TOPLAM ASYA	3 374 449	2 603 715	3 490 106	-22,84	34,04
Almanya	2 908 058	2 163 481	1 927 360	-25,60	-10,91
Avusturya	294 371	198 493	174 568	-32,57	-12,05
Belçika	383 029	264 742	259 981	-30,88	-1,80
Çek Cumhuriyeti	119 563	48 418	63 119	-59,50	30,36
Danimarka	252 999	222 420	165 823	-12,09	-25,45
Finlandiya	125 620	78 815	52 498	-37,26	-33,39
Fransa	502 820	347 277	336 548	-30,93	-3,09
Hollanda	760 913	565 840	454 180	-25,64	-19,73
İngiltere (Birleşik Krallık)	1 371 869	970 938	885 227	-29,23	-8,83
İrlanda	59 319	33 435	27 532	-43,64	-17,66
İspanya	139 252	62 007	51 856	-55,47	-16,37
İsveç	382 433	208 816	169 823	-45,40	-18,67
İsviçre	219 454	129 187	112 795	-41,13	-12,69
İtalya	277 556	125 981	104 613	-54,61	-16,96
İzlanda	5 632	2 529	1 314	-55,10	-48,04
Lüksemburg	6 358	2 600	2 520	-59,11	-3,08
Macaristan	78 584	37 640	40 859	-52,10	8,55
Norveç	188 948	107 180	71 816	-43,28	-32,99
Polonya	301 163	119 607	152 346	-60,28	27,37
Portekiz	30 140	15 973	13 210	-47,00	-17,30
Slovakya	86 867	33 500	50 311	-61,44	50,18
Yunanistan	413 094	326 713	306 889	-20,91	-6,07
Diğ. Avrupa OECD Ülkeleri			1		
TOPLAM AVRUPA OECD	8 908 042	6 065 592	5 425 189	-31,91	-10,56
Arnavutluk	42 696	44 155	51 822	3,42	17,36
Bosna Hersek	48 488	38 043	48 701	-21,54	28,02
Bulgaristan	1 001 264	950 470	972 770	-5,07	2,35
Estonya	33 938	22 410	24 631	-33,97	9,91
Güney Kıbrıs Rum Kesimi	6 573	4 920	5 406	-25,15	9,88
Hırvatistan	24 388	13 335	12 105	-45,32	-9,22
Karadağ	11 266	9 723	10 117	-13,70	4,05
Kosova	55 019	57 530	62 138	4,56	8,01
Letonya	30 920	18 901	21 065	-38,87	11,45
Litvanya	61 362	61 838	68 465	0,78	10,72
Makedonya	93 730	80 914	89 711	-13,67	10,87
Malta	4 844	3 141	2 679	-35,16	-14,71
Romanya	248 554	212 381	222 475	-14,55	4,75
Sırbistan	103 087	62 703	74 141	-39,17	18,24
Slovenya	23 618	11 792	10 500	-50,07	-10,96
Diğ. Avrupa OECD Dışı Ülkeleri	1 724	978	982	-43,27	0,41
TOPLAM AVRUPA OECD DIŞI	1 791 471	1 593 234	1 677 708	-11,07	5,30
TOPLAM AVRUPA	10 699 513	7 658 826	7 102 897	-28,42	-7,26
Azerbaycan	347 946	317 472	412 058	-8,76	29,79

Beyaz Rusya (Belarus)	124 585	57 183	131 499	-54,10	129,96
Ermenistan	25 538	19 744	24 966	-22,69	26,45
Gürcistan	1 026 863	1 248 333	1 338 295	21,57	7,21
Kazakistan	268 207	134 637	239 986	-49,80	78,25
Kırgızistan	53 662	51 654	61 426	-3,74	18,92
Moldova	86 353	79 826	98 433	-7,56	23,31
Özbekistan	84 162	70 776	101 759	-15,91	43,78
Rusya Fed.	2 140 874	231 616	2 527 628	-89,18	991,30
Tacikistan	19 181	13 174	16 216	-31,32	23,09
Türkmenistan	96 160	85 801	124 106	-10,77	44,64
Ukrayna	387 310	588 779	742 670	52,02	26,14
TOPLAM B.D.T.	4 660 841	2 898 995	5 819 042	-37,80	100,73
Amerika Birleşik Devletleri	452 931	302 890	201 735	-33,13	-33,40
Avustralya	140 784	63 278	41 723	-55,05	-34,06
Güney Kore	148 773	72 024	67 911	-51,59	-5,71
Japonya	63 898	28 071	24 148	-56,07	-13,98
Kanada	99 708	65 701	44 769	-34,11	-31,86
Meksika	27 715	12 916	8 991	-53,40	-30,39
Yeni Zelanda	21 491	9 965	6 092	-53,63	-38,87
TOPLAM DİĞER OECD	955 300	554 845	395 369	-41,92	-28,74
TOPLAM MİLLİYETSİZ	28 457	20 201	25 564	-29,01	26,55
TOPLAM OKYANUSYA	191	398	209	108,38	-47,49
YABANCI TOPLAM	20 375 256	14 208 428	17 325 410	-30,27	21,94

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2017-Temmuz Bülteni

1.1.2. TÜRKİYE'YE GELEN YURT DIŞINDA İKAMET EDEN VATANDAŞ ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2017 yılının ilk 6 ayında ülkemizi ziyaret eden vatandaş sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %6,68 değerinde bir azalış ile 2.424.471 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4'te Türkiye'ye gelen yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin yıllara ve aylara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4. Türkiye'ye Gelen Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçilerin Yıllara ve Aylara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				% DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017(*)	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	279.334	343.459	350.916	329.148	22,96	2,17	-6,20
ŞUBAT	356.071	368.037	390.644	335.058	3,36	6,14	-14,23
MART	345.905	374.022	381.960	357.935	8,13	2,12	-6,29
NİSAN	358.556	331.219	466.574	428.167	-7,62	40,87	-8,23
MAYIS	430.837	383.628	543.963	498.687	-10,96	41,79	-8,32
HAZİRAN	459.487	359.512	463.846	475.476	-21,76	29,02	2,51
TEMMUZ	615.088	650.711	743.328		5,79	14,23	
AĞUSTOS	533.644	525.116	526.500		-1,60	0,26	
EYLÜL	420.822	456.162	556.757		8,40	22,05	
EKİM	381.732	387.490	403.482		1,51	4,13	
KASIM	295.936	334.995	346.669		13,20	3,48	
ARALIK	311.934	355.086	379.828		13,83	6,97	
TOPLAM	4.789.346	4.869.437	5.554.467		1,67	14,07	
6 AY TOP.	2.230.190	2.159.877	2.597.903	2.424.471	-3,15	20,28	-6,68

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2017-Haziran Bülteni

(*) TÜİK tarafından çeyrek dönemlerin sonunda açıklanmaktadır.

1.2. DÖRT İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla ve İzmir'in gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1. İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2017 yılının Temmuz ayında İstanbul'a gelen yabancı sayısı, geçen yılki Temmuz ayı ile karşılaştırıldığında %42,70 oranında artarak 1.319.549 olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılının ilk 7 ayında İstanbul'a gelen yabancı sayısı 5.704.702 olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %6,31 artış göstermiştir.

Tablo 5. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	635.283	691.496	692.172	559.372	8,80%	0,10%	-19,19%
ŞUBAT	696.054	732.202	674.465	590.175	5,20%	-7,90%	-12,50%
MART	866.985	944.931	783.164	742.479	9,00%	-17,10%	-5,19%
NİSAN	1.014.662	1.037.506	715.161	835.614	2,30%	-31,10%	16,84%
MAYIS	1.079.598	1.182.906	869.446	830.019	9,60%	-26,50%	-4,53%
HAZİRAN	1.090.284	1.091.357	707.050	827.494	0,10%	-35,20%	17,03%
TEMMUZ	1.155.407	1.400.183	924.686	1.319.549	21,20%	-34,00%	42,70%
AĞUSTOS	1.290.218	1.333.515	908.663		3,40%	-31,80%	
EYLÜL	1.181.742	1.205.089	800.675		2,00%	-33,60%	
EKİM	1.132.655	1.125.263	790.951		-0,70%	-29,70%	
KASIM	844.289	848.420	663.524		0,50%	-21,8%	
ARALIK	855.806	821.809	674.030		-4,00%	-18,0%	
TOPLAM	11.842.983	12.414.677	9.203.987		-4,80%	-25,9%	
7 AYLIK TOP	6.538.273	7.080.581	5.366.144	5.704.702	8,29%	-24,21%	6,31%

Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017-Temmuz Bülteni

2017 yılının Ocak-Temmuz aylarında İstanbul'a gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde ilk 10 ülkenin sırasıyla; Almanya, İran, Suudi Arabistan, Irak, Rusya Federasyonu, Fransa, İngiltere, Ukrayna, Amerika Birleşik Devletleri ve Hollanda'dır.

Tablo 6. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ocak-Temmuz)

No	ÜLKE İSMİ	2017	2016	Değişim	No	ÜLKE İSMİ	2017	2016	Değişim
1	ALMANYA	538.945	595.685	-9,5	56	JAPONYA	20.648	24.401	-15,4
2	İRAN	427.018	393.966	8,4	57	SİRBİSTAN	20.641	20.758	-0,6
3	SUUDİ ARABİSTAN	294.401	223.807	31,5	58	POLONYA	20.620	23.913	-13,8
4	IRAK	266.165	131.036	103,1	59	BOSNA HERSEK	19.264	18.068	6,6
5	RUSYA FEDERASYONU	252.706	153.608	64,5	60	FİLİPİNLER	19.151	19.725	-2,9
6	FRANSA	201.867	225.913	-10,6	61	HAYMATLOS	18.827	15.177	24
7	İNGİLTERE	201.681	230.769	-12,6	62	AFGANİSTAN	18.138	22.210	-18,3
8	UKRAYNA	174.870	171.736	1,8	63	BEYAZ RUSYA	16.478	14.614	12,8
9	ABD	167.460	212.097	-21	64	GÜNEY AFRIKA	16.318	15.008	8,7
10	HOLLANDA	146.820	166.202	-11,7	65	FİNLANDİYA	15.431	20.195	-23,6
11	KUVEYT	134.366	88.465	51,9	66	TACİKİSTAN	14.445	12.467	15,9

12	TÜRKMENİSTAN	117.097	79.608	47,1	67	ÇEK CUMHURİYETİ	14.164	17.991	-21,3
13	AZERBEYCAN	115.010	103.693	10,9	68	YEMEN	14.086	11.380	23,8
14	ÇİN	107.458	91.020	18,1	69	MACARİSTAN	14.085	17.856	-21,1
15	CEZAYİR	103.034	87.611	17,6	70	İRLANDA	13.564	16.511	-17,8
16	ÖZBEKİSTAN	92.216	65.270	41,3	71	NİJERYA	13.461	13.726	-1,9
17	ÜRDÜN	91.682	69.710	31,5	72	MAKEDONYA	13.279	13.742	-3,4
18	İSVEÇ	85.030	83.438	1,9	73	UMMAN	12.255	7.878	55,6
19	İTALYA	84.878	104.265	-18,6	74	FİLİSTİN	11.456	7.553	51,7
20	KAZAKİSTAN	84.783	58.561	44,8	75	TAYLAND	11.145	5.776	93
21	LÜBNAN	79.114	70.676	11,9	76	KOLOMBİYA	11.053	8.749	26,3
22	AVUSTURYA	78.832	85.335	-7,6	77	LİTVANYA	10.793	12.229	-11,7
23	İSRAİL	72.806	55.071	32,2	78	ERMENİSTAN	9.644	8.014	20,3
24	BELÇİKA	71.700	73.694	-2,7	79	PORTAKİZ	9.226	12.146	-24
25	GÜNEY KORE	61.052	66.542	-8,3	80	SLOVAKYA	8.102	8.659	-6,4
26	İSVİÇRE	58.585	66.097	-11,4	81	HIRVATİSTAN	7.970	8.704	-8,4
27	TUNUS	57.095	56.513	1	82	MEKSİKA	7.096	8.093	-12,3
28	KIRGIZİSTAN	55.143	48.186	14,4	83	SLOVENYA	6.924	7.704	-10,1
29	KKTC	54.271	56.281	-3,6	84	MOĞOLİSTAN	6.846	6.036	13,4
30	SURİYE	53.504	58.167	-8	85	ESTONYA	6.818	8.642	-21,1
31	MISIR	51.501	53.079	-3	86	LETONYA	6.557	7.564	-13,3
32	FAS	49.924	44.064	13,3	87	SUDAN	5.978	5.792	3,2
33	ROMANYA	47.928	51.457	-6,9	88	SİNGAPUR	5.592	7.536	-25,8
34	DANİMARKA	46.757	51.666	-9,5	89	KARADAĞ	5.514	5.774	-4,5
35	LİBYA	46.734	38.576	21,1	90	BANGLADEŞ	5.220	5.543	-5,8
36	ENDENOZYA	46.314	25.138	84,2	91	YENİ ZELENDA	4.379	6.177	-29,1
37	İSPANYA	42.928	50.975	-15,8	92	ŞİLİ	4.055	5.007	-19
38	BULGARİSTAN	41.525	45.520	-8,8	93	ETİYOPYA	3.266	2.643	23,6
39	YUNANİSTAN	39.409	52.401	-24,8	94	KONGO DMK. CUM.	3.250	2.973	9,3
40	KANADA	37.471	46.139	-18,8	95	HONKONG	3.111	4.005	-22,3
41	GÜRCİSTAN	35.751	34.945	2,3	96	SENEGAL	3.100	3.141	-1,3
42	HİNDİSTAN	35.698	42.977	-16,9	97	VENEZUELLA	3.022	2.003	50,9
43	PAKİSTAN	33.595	27.778	20,9	98	KIBRIS RUM KESİMİ	2.934	3.098	-5,3
44	BAHREYN	31.563	21.696	45,5	99	KAMERUN	2.933	2.897	1,2
45	TAYVAN	30.877	29.505	4,7	100	NEPAL	2.687	2.015	33,3
46	KOSOVA	29.238	27.927	4,7	101	KENYA	2.413	3.016	-20
47	AVUSTRALYA	28.551	38.012	-24,9	102	BİR. MİLLET.ÖRG.	2.371	2.898	-18,2
48	NORVEÇ	26.911	23.670	13,7	103	EKVATOR	2.357	1.690	39,5
49	BİRLEŞİK ARAP EMİR.	24.493	20.490	19,5	104	MALTA	2.078	2.526	-17,7
50	MALAZYA	24.075	28.153	-14,5	105	PERU	2.067	2.116	-2,3
51	ARJANTİN	23.741	38.453	-38,3	106	GANA	2.002	1.732	15,6
52	KATAR	22.815	17.325	31,7	107	SOMALİ	1.992	1.671	19,2
53	MOLDOVA CUM.	22.640	21.852	3,6	108	VİETNAM	1.685	1.240	35,9
54	BREZİLYA	21.060	19.111	10,2	109	UGANDA	1.623	1.528	6,2
55	ARNAVUTLUK	21.055	19.798	6,3	110	DİĞER	30.442	29.840	-0,02

Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017-Temmuz Bülteni

Suudi Arabistan, Irak, Kuveyt, Cezayir, Ürdün, Lübnan, Suriye, Tunus, Mısır, Fas, Libya, Bahreyn, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Yemen, Filistin, Umman ve Sudan'ın oluşturduğu Arap ülkelerinden gelen ziyaretçilerin sayıları ve payı Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. İstanbul'a Arap Ülkelerinden Gelen Ziyaretçiler (Ocak-Temmuz)

	2015	2016	2017	2016/2015	2017/2016
İSTANBUL'A GELEN ZİYARETÇİ SAYISI	7.080.581	5.366.144	5.704.702	-24,21%	6,31%
ARAP ÜLKELERİNDEN GELENLER SAYISI	1.321.198	1.012.966	1.357.525	-23%	34%
PAY	18,66%	18,88%	23,80%		

Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017-Temmuz Bülteni

1.2.2. ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Antalya'ya 2017 yılının Temmuz ayında gelen ziyaretçi sayısı 1.819.502 olarak gerçekleşerek, geçen yılın aynı ayında gelen ziyaretçi sayısına göre %79 artış göstermiştir.

Tablo 8. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	116.974	117.746	95.148	87.310	0,66%	-19,19%	-8%
ŞUBAT	158.147	156.005	108.164	84.612	-1,35%	-30,67%	-22%
MART	330.291	322.230	257.441	165.741	-2,44%	-20,11%	-36%
NİSAN	797.141	651.885	373.764	517.360	-18,22%	-42,66%	38%
MAYIS	1.506.809	1.388.037	639.227	1.056.971	-7,88%	-53,95%	65%
HAZİRAN	1.779.151	1.642.032	712.953	1.473.621	-7,71%	-56,58%	107%
TEMMUZ	2.046.715	2.036.137	1.013.912	1.819.502	-0,52%	-50,20%	79%
AĞUSTOS	2.020.338	1.952.730	1.007.801		-3,35%	-48,39%	
EYLÜL	1.621.491	1.585.690	934.545		-2,21%	-41,06%	
EKİM	1.131.009	1.087.831	791.718		-3,82%	-27,22%	
KASIM	283.117	272.926	140.637		-3,60%	-48,47%	
ARALIK	151.000	118.591	106.603		-21,46%	-7%	
TOPLAM	11.942.183	11.331.840	6.181.913		-5,11%	-%43	
7 AYLIK TOP.	6.735.228	6.314.072	3.200.609	5.205.117	-6%	-49%	63%

Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği verilerinden derlenmiştir.

2017 yılının ilk 7 ayında Antalya'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; Rusya Federasyonu, Almanya, Ukrayna, İngiltere ve Kazakistan'dır.

Birinci kaynak pazarımız olan Almanya'dan, Antalya'ya gelen ziyaretçi sayısında yılın ilk 7 ayında geçen yılın aynı dönemine göre %21 oranında düşüş yaşanmıştır. İkinci kaynak pazarımız olan yılın ilk 7 ayında Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı, geçen senenin aynı dönemine göre %4006 oranında artmıştır.

Tablo 9'da; Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımının kümülatif rakamları verilmiştir.

Tablo 9. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ocak-Temmuz)

YILLAR	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
MİLLİYETİ							
RUSYA	2.153.702	1.644.975	48.837	2.005.467	-24%	-97%	4006%
ALMANYA	1.342.287	1.504.633	1.041.896	825.303	12%	-31%	-21%
UKRAYNA	182.347	168.378	316.644	421.263	-8%	88%	33%
İNGİLTERE	238.773	242.762	190.259	189.490	2%	-22%	0%
KAZAKİSTAN	165.731	171.707	71.563	146.581	4%	-58%	105%
HOLLANDA	288.862	266.899	181.483	132.022	-8%	-32%	-27%
BEYAZ RUSYA	85.997	84.060	33.223	93.603	-2%	-60%	182%
POLONYA	133.876	144.522	55.443	84.111	8%	-62%	52%
İSRAİL	66.018	45.232	75.703	83.789	-31%	67%	11%
BELÇİKA	152.575	144.081	85.764	75.947	-6%	-40%	-11%
DANİMARKA	129.607	112.317	90.382	74.257	-13%	-20%	-18%
İRAN	77.575	71.080	65.309	63.916	-8%	-8%	-2%
ROMANYA	46.317	53.452	52.269	61.929	15%	-2%	18%
İSVEÇ	202.330	186.366	88.726	56.653	-8%	-52%	-36%
LİTVANYA	35.004	33.804	35.905	43.183	-3%	6%	20%
ÇEK CUMH.	82.047	75.847	23.635	40.299	-8%	-69%	71%
SLOVAKYA	56.847	63.301	21.254	38.730	11%	-66%	82%
İSVİÇRE	92.768	92.571	43.841	34.984	0%	-53%	-20%
NORVEÇ	140.642	112.976	59.165	34.537	-20%	-48%	-42%
FRANSA	111.558	61.638	27.776	30.590	-45%	-55%	10%
AVUSTURYA	130.871	114.757	49.510	27.162	-12%	-57%	-45%
MACARİSTAN	22.994	34.204	13.371	19.865	49%	-61%	49%
FİNLANDİYA	71.159	65.930	38.035	18.613	-7%	-42%	-51%
K.K.T.C.	8.831	9.772	10.084	11.742	11%	3%	16%
İTALYA	16.013	15.593	5.694	5.399	-3%	-63%	-5%
SLOVENYA	8.850	8.424	3.339	2.629	-5%	-60%	-21%
DİĞER	246.184	275.190	222.158	298.717	12%	-19%	34%
T.C.	236.183	254.421	249.341	284.336	8%	-2%	14%
TOPLAM	6.525.948	6.058.892	3.200.609	5.205.117	-7%	-47%	63%

Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği Temmuz-2017 verilerinden derlenmiştir.

1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

Muğla'ya 2017 yılının Temmuz ayında gelen ziyaretçi sayısı, 423.812 olarak gerçekleşerek geçen senenin aynı ayına göre %17 artış göstermiştir. Bu rakamın %92'sini yabancı, %8'ini yerli turist oluşturmaktadır.

Tablo 10'da Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 10. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	2.874	3.038	5.743	5.580	5,71%	89,04%	-2,83%
ŞUBAT	4.087	4.345	8.345	5.361	6,31%	92,06%	-36%
MART	8.132	13.060	19.343	10.561	60,60%	48,11%	-45,4%
NİSAN	128.324	92.227	70.939	77.180	-28,13%	-23,08%	8,8%
MAYIS	419.463	388.179	235.893	249.731	-7,46%	-39,23%	5,9%
HAZİRAN	525.420	515.141	273.660	342.526	-1,96%	-46,88%	25,2%
TEMMUZ	657.689	637.057	360.706	423.812	-3,14%	-43,38%	17%
AĞUSTOS	684.010	634.320	361.997		-7,26%	-42,93%	
EYLÜL	559.722	498.835	306.371		-10,88%	-38,58%	
EKİM	291.054	261.726	165.634		-10,08%	-36,71%	
KASIM	17.010	23.201	9.878		36,40%	-57,42%	
ARALIK	4.903	10.338	4.268		110,85%	-58,72%	
TOPLAM	3.302.688	3.081.467	1.822.777		-6,70%	-40,85%	
7 AY TOP.	1.745.989	1.653.047	974.629	1.114.751	-5%	-41%	14%

Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2017 yılının ilk 7 ayında Muğla'ya gelen yabancıların milliyetlerine göre dağılımı incelendiğinde, ilk 5 ülke sırasıyla; İngiltere, Rusya Federasyonu, Almanya, Ukrayna ve Hollanda'dır.

2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarının Ocak-Temmuz aylarında Muğla'ya gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 11'de belirtilmiştir.

Tablo 11. Muğla'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ocak-Temmuz)

YILLAR	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
MİLLİYETİ							
ALMANYA	101.734	139.626	87.048	79.880	37%	-38%	-8%
AMERİKA	14266	10.788	8.737	4.071	-24%	-19%	-53%
AVUSTRALYA	5365	5168	3.780	1.936	-4%	-27%	-49%
AVUSTURYA	8153	8372	3.865	2.960	3%	-54%	-23%
AZERBEYCAN	8326	7.543	6.666	8.525	-9%	-12%	28%
BELÇİKA	64.574	59.299	29.127	26.116	-8%	-51%	-10%
BEYAZRUSYA	8.693	5.797	1.979	7.761	-33%	-66%	292%
BULGARİSTAN	4963	5.027	3.447	2.578	1%	-31%	-25%
ÇEK CUMHU.	10500	10.132	2.797	4.107	-4%	-72%	47%
DANİMARKA	31.396	28.899	27.960	15.073	-8%	-3%	-46%
FİNLANDİYA	14617	12228	5.469	2.195	-16%	-55%	-60%
FRANSA	76.553	43.901	14.021	12.068	-43%	-68%	-14%
G.AFRİKA C.	1138	1249	594	628	10%	-52%	6%
HOLLANDA	132.916	126.044	75.989	48.396	-5%	-40%	-36%
İNGİLTERE	740.466	681.645	443.047	414.120	-8%	-35%	-7%
İRAN	3850	2061	2.484	1.694	-46%	21%	-32%
İRLANDA	12305	11.448	6.949	3.969	-7%	-39%	-43%

İSPANYA	2359	2723	1.133	1.163	15%	-58%	3%
İSRAİL	2.530	3.629	4.837	29.356	43%	33%	507%
İSVEÇ	41.902	34.554	12.932	7.868	-18%	-63%	-39%
İSVİÇRE	5363	7.258	4.935	4.527	35%	-32%	-8%
İTALYA	15145	13.768	5.280	5.013	-9%	-62%	-5%
İZLANDA	1656	2050	158	158	24%	-92%	0%
JAPONYA	583	391	133	247	-33%	-66%	86%
KANADA	2375	2855	2.568	1.408	20%	-10%	-45%
KAZAKİSTAN	1431	2405	389	2.477	68%	-84%	537%
LETONYA	1125	884	644	715	-21%	-27%	11%
LİTVANYA	7.643	7.208	7.486	6.095	-6%	4%	-19%
LÜBNAN	8076	11.403	9.555	12.784	41%	-16%	34%
LÜKSEMBURG	278	316	196	230	14%	-38%	17%
MACARİSTAN	2105	2593	645	705	23%	-75%	9%
MISIR	363	120	148	178	-67%	23%	20%
NORVEÇ	15693	11142	5.848	1.415	-29%	-48%	-76%
POLONYA	78.164	84.439	25.188	29.904	8%	-70%	19%
PORTEKİZ	940	1069	595	562	14%	-44%	-6%
ROMANYA	6176	6.327	4.524	4.333	2%	-28%	-4%
RUSYA FED.	160.447	135.133	2.533	169.657	-16%	-98%	6598%
SİRBİSTAN	7968	3593	348	1.172	-55%	-90%	237%
SLOVAKYA	2119	2581	380	577	22%	-85%	52%
SLOVENYA	484	480	116	232	-1%	-76%	100%
SUUDİ ARABİSTAN	551	656	346	328	19%	-47%	-5%
UKRAYNA	25.805	25.724	54.847	78.272	0%	113%	43%
ÜRDÜN	5.876	6.834	4.869	6.444	16%	-29%	32%
YENİ ZELANDA	1379	1822	864	596	32%	-53%	-31%
YUNANİSTAN	13.736	10.039	8.656	9.806	-27%	-14%	13%
DİĞER	22.431	30.925	10.496	13.762	38%	-66%	31%
YABANCI TURİST	1.674.518	1.572.148	894.608	1.026.061	-6%	-43%	15%
YERLİ TURİST	71.471	80.899	80.021	88.714	13%	-1%	11%
GENEL TOPLAMI	1.745.989	1.653.047	974.629	1.114.775	-5%	-41%	14%

Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

İzmir'e 2017 yılının Temmuz ayında gelen ziyaretçi sayısı 248.714 olarak gerçekleşmiştir. Geçen senenin Temmuz ayına göre %11 oranında artış göstermiştir.

2017 yılının Ocak-Temmuz aylarının toplamı incelendiğinde; geçen yılın aynı dönemine göre %7'lik bir artış ile 774.959 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12'de İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 12. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
OCAK	53.301	46.905	48.558	49.719	-12,00%	3,52%	2,39%
ŞUBAT	64.271	58.143	51.902	49.105	-9,53%	-10,73%	-5,39%
MART	71.643	70.217	72.713	67.610	-1,99%	3,55%	-7,02%
NİSAN	138.058	117.851	81.030	91.119	-14,64%	-31,24%	%12
MAYIS	187.764	182.012	121.896	112.634	-3,06%	-33,03%	-8%
HAZİRAN	214.307	197.817	124.923	156.058	-7,69%	-36,85%	25%
TEMMUZ	303.790	303.118	223.902	248.714	-0,22%	-26,13%	11%
AĞUSTOS	287.170	291.979	185.526		1,67%	-36,46%	
EYLÜL	223.774	219.188	146.014		-2,05%	-33,38%	
EKİM	178.793	171.599	107.145		-4,02%	-37,56%	
KASIM	71.008	77.666	48.310		9,38%	-37,80%	
ARALIK	53.688	56.057	55.552		4,41%	-0,9%	
GENEL TOPLAM	1.847.567	1.792.552	1.267.471		-2,98%	-29,29%	
7 AYLIK TOP	1.033.134	976.063	724.924	774.959	-6%	-26%	7%

Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarının ilk altı ayında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 13'te belirtilmiştir.

Tablo 13'e göre İzmir'e gelen yabancı ziyaretçilerin rakamları incelendiğinde; 2017 yılının ilk 7 ayında en çok ziyaretçi gönderen ilk 5 ülke sırasıyla; Almanya, İran, İngiltere, Hollanda ve Belçika'dır. Yılın ilk 7 ayında İzmir'e gelen ziyaretçi sayısının yaklaşık %53'ünü yabancı ziyaretçiler oluşturmuştur. Geçen yılın Temmuz ayına göre gelen yabancı ziyaretçi sayısında %16,40 oranında artış olmuştur.

Tablo 13. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Ocak-Temmuz)

YILLAR	2014	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
MİLLİYETİ							
A.B.D.	11.647	9.574	3.781	4.475	-18%	-61%	18%
ALMANYA	176.511	171.965	145.879	148.006	-3%	-15%	1%
ARJANTİN	1.180	1.176	140	226	0%	-88%	61%
ARNAVUTLUK	249	273	167	284	10%	-39%	70%
AVUSTRALYA	3.847	5.780	734	1.069	50%	-87%	46%
AVUSTURYA	15.401	13.383	7.780	9.442	-13%	-42%	21%
AZERBAYCAN	2.764	2.638	2.258	2.294	-5%	-14%	2%
B.A.EMİRLİĞİ	17	52	12	9	206%	-77%	-25%
BAHREYN	13	24	5	6	85%	-79%	20%
BANGLADEŞ	10	10	10	7	0%	0%	-30%
BELARUS (B. RUSYA)	16.757	12.572	3.905	7.296	-25%	-69%	87%
BELÇİKA	41.637	34.206	20.583	21.852	-18%	-40%	6%
BOSNA HERSEK	298	414	194	220	39%	-53%	13%
BREZİLYA	2.409	2.259	232	359	-6%	-90%	55%

BULGARİSTAN	2.086	2.188	1.968	2.487	5%	-10%	26%
CEZAYİR	383	189	71	78	-51%	-62%	10%
ÇEK CUM.	3.048	5.083	1.311	1.532	67%	-74%	17%
ÇİN HALK CUM.	1.893	2.506	665	227	32%	-73%	-66%
DANİMARKA	5.247	8.497	6.947	4.158	62%	-18%	-40%
ENDONEZYA	99	223	138	75	125%	-38%	-46%
ERMENİSTAN	93	48	6	34	-48%	-88%	467%
ESTONYA	84	66	52	79	-21%	-21%	52%
FAS	596	598	337	384	0%	-44%	14%
FİLİPİNLER	665	1.352	900	697	103%	-33%	-23%
FİNLANDİYA	2.390	2.613	1.782	2.246	9%	-32%	26%
FRANSA	75.082	52.789	15.941	18.472	-30%	-70%	16%
G. KIBRIS RUM YÖN.	779	555	448	543	-29%	-19%	21%
G. KORE	4.462	2.969	701	299	-33%	-76%	-57%
GÜNEY AFRIKA CUM.	1.340	999	118	108	-25%	-88%	-8%
GÜRCİSTAN	691	517	132	212	-25%	-74%	61%
HIRVATİSTAN	856	891	221	261	4%	-75%	18%
HİNDİSTAN	593	1.086	410	390	83%	-62%	-5%
HOLLANDA	55.993	51.012	37.058	30.672	-9%	-27%	-17%
IRAK	278	145	65	176	-48%	-55%	171%
İNGİLTERE	53.755	51.524	37.148	35.443	-4%	-28%	-5%
İRAN	23.478	29.990	29.902	40.225	28%	0%	35%
İRLANDA	18.639	17.681	5.151	7.155	-5%	-71%	39%
İSPANYA	6.601	5.365	717	951	-19%	-87%	33%
İSRAİL	399	250	166	121	-37%	-34%	-27%
İSVEÇ	7.298	14.679	6.112	4.004	101%	-58%	-34%
İSVİÇRE	14.416	15.504	8.374	7.680	8%	-46%	-8%
İTALYA	68.745	35.594	2.400	2.493	-48%	-93%	4%
İZLANDA	57	72	32	22	26%	-56%	-31%
JAPONYA	1.399	1.513	256	333	8%	-83%	30%
K.K.T.C.	10.634	9.623	10.919	11.482	-10%	13%	5%
KANADA	3.350	2.375	1.059	1.136	-29%	-55%	7%
KARADAĞ	114	74	24	75	-35%	-68%	213%
KATAR	4	8	129	9	100%	1513%	-93%
KAZAKİSTAN	201	308	181	238	53%	-41%	31%
KIRGIZİSTAN	53	294	39	86	455%	-87%	121%
KOLOMBİYA	305	205	114	402	-33%	-44%	253%
KOSOVA	241	261	189	244	8%	-28%	29%
KUVEYT	72	369	479	584	413%	30%	22%
LETONYA	199	339	130	196	70%	-62%	51%
LİBYA	30	106	20	24	253%	-81%	20%
LİTVANYA	490	703	365	517	43%	-48%	42%
LÜBNAN	437	352	290	195	-19%	-18%	-33%
LÜKSEMBURG	707	433	54	55	-39%	-88%	2%
MACARİSTAN	965	1.981	270	260	105%	-86%	-4%
MAKEDONYA	246	315	216	270	28%	-31%	25%
MALEZYA	208	107	39	47	-49%	-64%	21%
MALTA	147	142	2	7	-3%	-99%	250%

MEKSİKA	1.740	940	130	699	-46%	-86%	438%
MISIR	133	115	82	93	-14%	-29%	13%
MİLLİYETSİZ	777	352	193	238	-55%	-45%	23%
MOLDOVA CUM.	142	141	82	1.921	-1%	-42%	2243%
NORVEÇ	5.706	3.434	2.757	1.768	-40%	-20%	-36%
ÖZBEKİSTAN	70	33	36	49	-53%	9%	36%
PAKİSTAN	61	98	52	82	61%	-47%	58%
POLONYA	16.242	18.549	3.783	4.949	14%	-80%	31%
PORTEKİZ	2.411	1.945	336	467	-19%	-83%	39%
ROMANYA	1.290	1.349	635	954	5%	-53%	50%
RUSYA FED.	17.138	9.245	765	10.099	-46%	-92%	1220%
S.ARABİSTAN	69	52	113	64	-25%	117%	-43%
SİNGAPUR	90	130	31	36	44%	-76%	16%
SLOVAKYA	1.750	5.198	1.118	863	197%	-78%	-23%
SLOVENYA	1.325	790	132	100	-40%	-83%	-24%
SUDAN	1	3	7	3	200%	133%	-57%
SURİYE	575	577	1.885	62	0%	227%	-97%
ŞİLİ	435	511	42	99	17%	-92%	136%
TACİKİSTAN	15	17	12	98	13%	-29%	717%
TAYLAND	154	167	95	92	8%	-43%	-3%
TUNUS	324	344	109	244	6%	-68%	124%
TÜRKMENİSTAN	57	48	44	83	-16%	-8%	89%
UKRAYNA	1.404	1.442	929	2.988	3%	-36%	222%
ÜRDÜN	50	63	71	153	26%	13%	115%
VENEZÜELLA	178	163	20	23	-8%	-88%	15%
YEMEN	10	10	10	6	0%	0%	-40%
YENİ ZELLANDA	522	482	147	144	-8%	-70%	-2%
YUNANİSTAN	16.874	16.033	10.654	9.432	-5%	-34%	-11%
DİĞER	2.356	2.413	979	1.253	2%	-59%	28%
YABANCI TOPLAM	714.496	643.463	384.977	409.991	-10%	-40%	6%
TÜRKİYE	318.638	332.600	339.947	364.968	4%	2%	7%
GENEL TOPLAM	1.033.134	976.063	724.924	774.959	-6%	-26%	7%

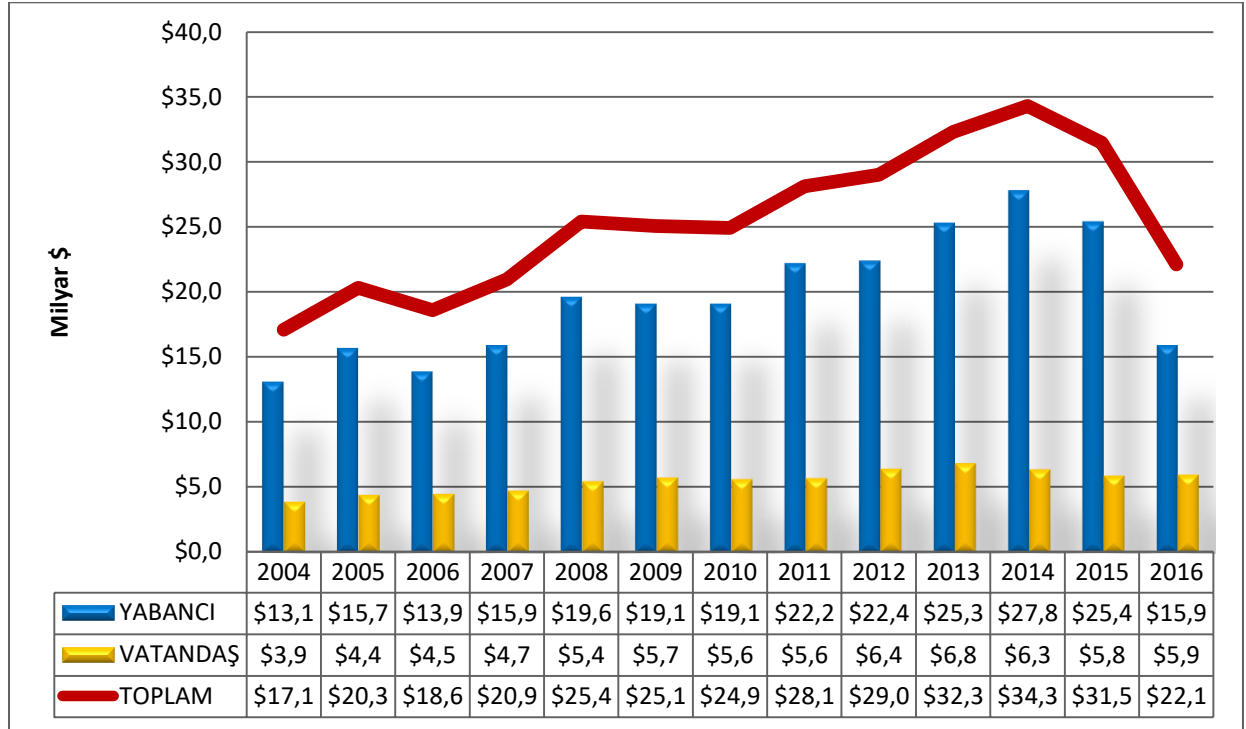
Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü

2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

2.1. TÜRKİYE’NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

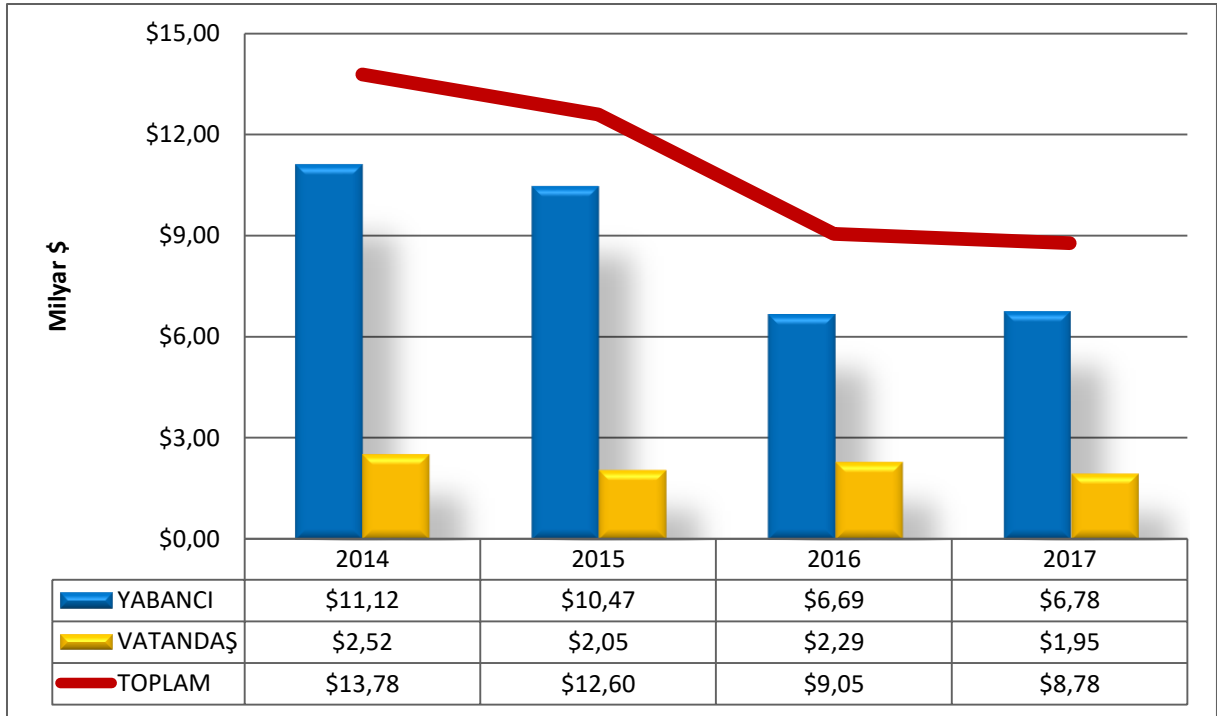
Ülkemizin turizm geliri, 2016 yılında %29,7 düşerek 22,1 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir, geçen yıla göre yakın rakamlara ulaşmıştır. Yalnız gelen yabancı sayısının %30,1 düşüşü, sadece yabancılardan elde edilen gelirin %37,1 oranında azalmasına neden olmuştur.

Türkiye’nin turizm gelirinin yıllara göre dağılımının aktarıldığı Şekil 1’de görüldüğü gibi, 2014 yılı turizm gelirleri karşılaştırıldığında 10 yılda %100,5 gibi büyük bir oranla büyüme yaşandığı görülmektedir. 2014 yılından sonra turizm gelirimizde düşüş yaşanmaktadır.

Şekil 1. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2’de 2014, 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait yarıyıl turizm geliri grafiği, rakamlar ile verilmiştir. 2017 yılının Ocak-Haziran aylarına ait turizm geliri 8,78 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %2,9 oranında azalmıştır. Düşüşün başladığı 2015 yılının aynı dönemine göre 2017 yılı Ocak-Haziran dönemine ait turizm geliri %30,3 düşüş göstermiştir.

Şekil 2. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı (İlk Yarıyıl)

Tablo 14'te 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ait ve 2017 yılının ilk 6 ayına ait turizm geliri verilmiştir.

Tablo 14. 2014-2017 Yılları Turizm Geliri (Milyon \$)

	2014				2015				2016				2017				2015/2014				2016/2015				2017/2016			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM	(*)	(**)	(***)	TOPLAM
OCAK	1 090,3	417,9	12,2	1 520,4	1 237,4	378,7	9,4	1 625,5	980,4	422,6	9,0	1 412,0	797,5	339,4	6,7	1 143,6	13,5	-9,4	-22,7	6,9	-20,8	11,6	-4,3	-13,1	-18,7	-19,7	-25,6	-19,0
ŞUBAT	1 065,6	365,3	11,4	1 442,3	1 112,7	305,3	9,3	1 427,3	828,8	351,4	8,6	1 188,8	703,6	282,2	6,5	992,3	4,4	-16,4	-18,3	-1,0	-25,5	15,1	-7,5	-16,7	-15,1	-19,7	-24,4	-16,5
MART	1 476,5	354,4	14,3	1 845,2	1 464,7	340,3	11,0	1 816,0	1 071,1	383,9	10,6	1 465,6	903,5	322,3	8,0	1 233,8	-0,8	-4,0	-23,0	-1,6	-26,9	12,8	-3,6	-19,3	-15,6	-16,0	-24,5	-15,8
NİSAN	1 649,6	436,5	17,2	2 103,3	1 521,7	330,3	11,7	1 863,8	967,8	372,4	12,6	1 352,8	1 031,8	329,7	10,6	1 372,1	-7,8	-24,3	-32,0	-11,4	-36,4	12,7	7,7	-27,4	6,6	-11,5	-15,9	1,4
MAYIS	2 670,9	453,5	22,0	3 146,4	2 347,3	356,3	15,8	2 719,4	1 416,4	408,7	13,3	1 838,4	1 533,2	361,2	10,8	1 905,2	-12,1	-21,4	-28,2	-13,6	-39,7	14,7	-15,8	-32,4	8,2	-11,6	-18,8	3,6
HAZİRAN	3 213,9	489,1	23,2	3 726,2	2 793,8	339,3	17,4	3 150,5	1 425,2	351,3	13,5	1 790,0	1 810,8	313,3	11,6	2 135,7	-13,1	-30,6	-25,0	-15,5	-49,0	3,5	-22,4	-43,2	27,1	-10,8	-14,1	19,3
6 AYLIK TOPLAM	11 166,8	2 516,7	100,2	13 783,7	10 477,6	2 050,2	74,6	12 602,5	6 689,7	2 290,3	67,6	9 047,6	6 780,4	1 948,1	54,2	8 782,7	-6,2	-18,5	-25,6	-8,6	-36,2	11,7	-9,4	-28,2	1,4	-14,9	-19,8	-2,9
TEMMUZ	3 079,0	601,8	24,9	3 705,7	3 018,7	642,1	22,2	3 683,0	1 710,2	663,5	16,9	2 390,6					-2,0	6,7	-10,8	-0,6	-43,3	3,3	-23,9	-35,1				
AĞUSTOS	4 048,9	863,6	34,2	4 946,7	3 849,7	868,5	24,0	4 742,4	2 252,3	828,8	17,3	3 098,4					-4,9	0,6	-29,8	-4,1	-41,5	-4,6	-27,9	-34,7				
EYLÜL	3 311,1	863,5	27,5	4 202,1	3 025,5	822,8	20,5	3 868,8	1 925,2	847,3	15,5	2 788,0					-8,6	-4,7	-25,5	-7,9	-36,4	3,0	-24,4	-27,9				
EKİM	3 386,5	554,0	24,8	3 965,3	2 834,3	530,2	16,9	3 381,4	1 801,0	493,0	15,7	2 309,7					-16,3	-4,3	-31,9	-14,7	-36,5	-7,0	-7,1	-31,7				
KASIM	1 639,5	443,8	15,5	2 098,8	1 310,2	474,2	12,9	1 797,3	892,0	429,0	10,0	1 331,0					-20,1	6,8	-16,8	-14,4	-31,9	-9,5	-22,5	-25,9				
ARALIK	1 146,3	445,9	11,4	1 603,6	922,8	455,0	11,5	1 389,3	721,0	413,0	8,1	1 142,1					-19,5	2,0	,9	-13,4	-21,9	-9,2	-29,6	-17,8				
12 AYLIK TOPLAM	27 778,1	6 289,3	238,5	34 305,9	25 438,8	5 843,0	182,6	31 464,7	15 991,4	5 964,9	151,1	22 107,4					-8,4	-7,1	-23,4	-8,3	-37,1	2,1	-17,3	-29,7				

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı

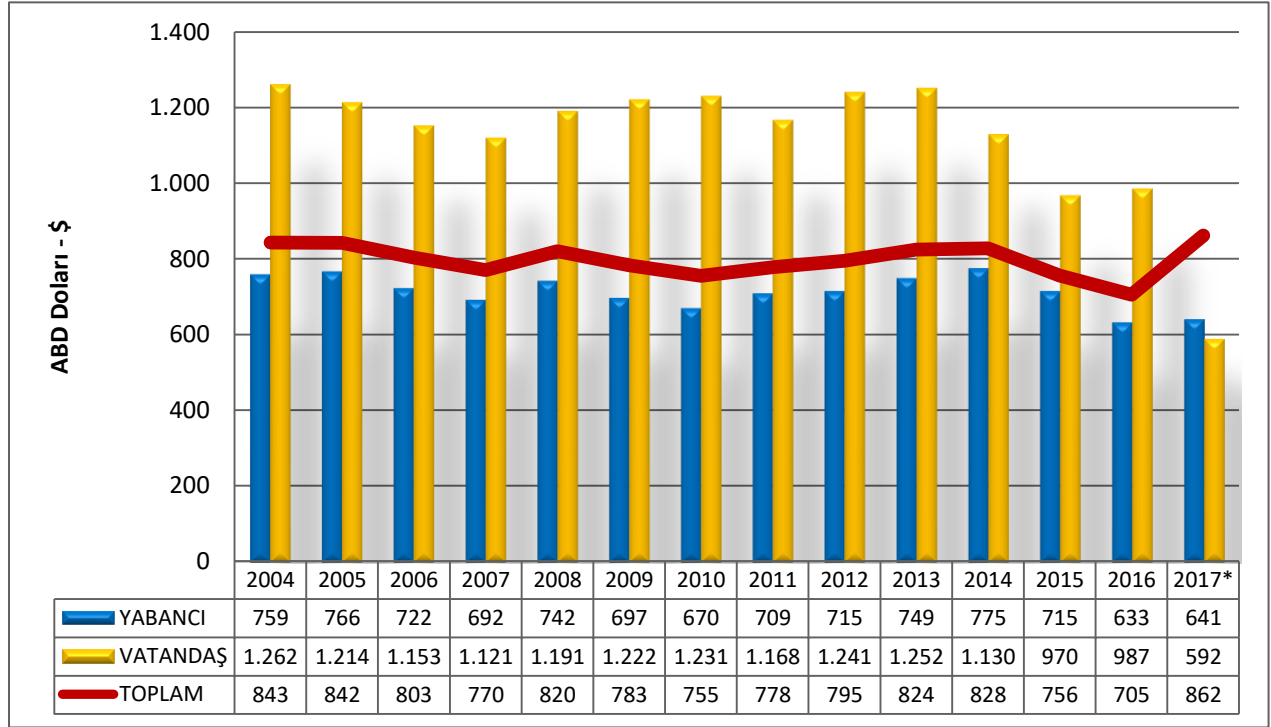
(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

2017 yılının ilk 6 ayına ait yabancı ziyaretçilerin ortalama harcaması 592 ABD Doları ve yurtdışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 862 ABD Doları olarak gerçekleşmiş olup genel ortalama harcama 641 ABD Doları olarak gerçekleşerek düşüş devam etmiştir.

Şekil 3'te yabancı ziyaretçilerin ve yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcamasının yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Şekil 3. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL ve OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2017 yılının ilk 6 ayında gerçekleşen ülkemizin ihracat rakamı 77 milyar 452 milyon 592 bin ABD Doları, ithalat rakamı ise 108 milyar 323 milyon 531 bin ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 30 milyar 870 milyon 939 bin ABD Doları gerçekleşmiştir. Aynı döneme ait turizm gelirimiz 8 milyar 782 milyon 700 bin ABD Doları olmuştur. Diğer bir deyişle, turizm gelirimiz, dış ticaret açığımızın %28,45'ini karşılamıştır.

Tablo 15'te dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 15. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

1. Yarı Yıl (Ocak – Haziran) Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR	2014	2015	2016	2017	2017/2016
	KALEMLER					Değişim (%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	119.784.554	106.754.099	99.657.773	108.323.531	-7%
	Türkiye Toplam İhracatı	80.067.181	73.432.916	71.583.438	77.452.592	8%
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-39.717.373	-33.321.183	-28.074.335	-30.870.939	10%
TURİZM (*)	Turizm Geliri	13.783.735	12.602.500	9.047.600	8.782.700	-28%
	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	34,70%	37,82%	32,23%	28,45%	
OTOMOTİV (*)	Otomotiv İthalatı	7.120.005	8.469.380	8.638.967	7.451.521	-14%
	Otomotiv İhracatı	9.414.451	8.609.483	9.631.031	12.137.847	26%
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	2.294.446	140.103	992.064	4.686.326	372%
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	1,32%	1,02%	1,11%	1,63%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	5,94%	7,93%	8,67%	6,88%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	11,76%	11,72%	13,45%	15,67%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	6.701.935	5.642.492	5.676.622	5.680.749	0,1%
	Tekstil İhracatı	14.787.294	12.854.807	13.380.401	12.977.181	-3,0%
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	8.085.359	7.212.315	7.703.779	7.296.432	-5%
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,21%	2,28%	2,36%	2,28%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	5,59%	5,29%	5,70%	5,24%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	18,47%	17,51%	18,69%	16,75%	

Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87 (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE’NİN TURİZM GİDERİ

Türkiye’nin turizm gideri, 2017 yılının ilk 6 ayında 2,24 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçen yılın aynı dönemine göre %26,4 azalma göstermiştir.

Tablo 16’da turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 16. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

	2014	2015	2016	2017	2015/14	2016/15	2017/2016
OCAK	394,4	410,8	481,0	275,2	4,2	17,1	-42,8
ŞUBAT	493,4	430,7	531,4	277,4	-12,7	23,4	-47,8
MART	478,0	441,0	525,2	303,2	-7,7	19,1	-42,3
NİSAN	403,4	478,9	475,1	428,9	18,7	-0,8	-9,7
MAYIS	481,3	554,9	555,1	499,3	15,3	0,0	-10,1
HAZİRAN	518,1	509,0	479,5	458,2	-1,8	-5,8	-4,4
6 AYLIK TOPLAM	2 768,6	2 825,3	3 047,3	2 242,2	2,0	7,9	-26,4
TEMMUZ	426,4	496,7	436,8		16,5	-12,1	
AĞUSTOS	416,0	445,1	327,6		7,0	-26,4	
EYLÜL	335,7	402,8	367,4		20,0	-8,8	
EKİM	587,9	551,7	313,3		-6,2	-43,2	
KASIM	456,7	481,0	272,0		5,3	-43,5	
ARALIK	479,1	495,7	285,4		3,5	-42,4	
12 AYLIK TOPLAM	5 470,4	5 698,3	5 049,8		4,2	-11,4	

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü